

การประเมินโครงการสถานศึกษาปลอดภัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร

The Evaluation of The Safety School Project of Schools under The Office of
The Secondary Educational Service Area Kamphaengphet

นพพล วิบูลวงศ์¹, ประจวบ ขวัญมัน²

Noppon Wibunwong¹, Prachob Kwanman²

Corresponding Author E-mail: noppon@khontee.ac.th

Received: 2023-07-08; Revised: 2023-08-26; Accepted: 2023-09-26

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ประเมินโครงการสถานศึกษาปลอดภัยของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร 2) หาแนวทางพัฒนาโครงการสถานศึกษาปลอดภัยของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร เป็นการวิจัยเชิงปริมาณผสมผสานกับวิจัยเชิงคุณภาพ ประชากร คือ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 15 คน ครูผู้สอน จำนวน 288 คน เป็นการเลือกแบบเจาะจง และกลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 313 คน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครจซี่ และมอร์แกน และสุ่มแบบแบ่งชั้น โดยใช้โรงเรียนเป็นชั้น และผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 17 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.99 สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า

1) การประเมินของโครงการสถานศึกษาปลอดภัยโดยภาพรวมมีผลการประเมินผ่านเกณฑ์การประเมิน โดยมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด 2) แนวทางพัฒนาการดำเนินการประเมินโครงการสถานศึกษาปลอดภัย มีดังนี้ (1) สถานศึกษาควรวางแผนการรับมือกับอุบัติเหตุล่วงหน้า และต้องมีการคาดการณ์ถึงสถานการณ์ที่อาจไม่ปลอดภัยในแต่ละฤดูกาล (2) สถานศึกษาควรร่วมมือกับหน่วยงาน คณะบุคคล หรือบุคคลภายนอกเพื่อจัดหาปัจจัยนำเข้ามาใช้ในโครงการสถานศึกษาปลอดภัย (3) สถานศึกษาควรร่วมมือกับหน่วยงาน คณะบุคคล หรือบุคคลภายนอกเพื่อวางแผนการดำเนินงานโครงการสถานศึกษาปลอดภัยอย่างรัดกุม และ (4) สถานศึกษาควรกำหนดให้มีการซ้อมหนีไฟ การซ้อมทำ CPR มีการจัดการเรียนการสอนเพศวิถีศึกษา การสอนว่ายน้ำ และอื่น ๆ ในทำนองเดียวกัน ให้กับนักเรียนในทุกปีการศึกษา

คำสำคัญ: การประเมินโครงการ, สถานศึกษาปลอดภัย, โครงการสถานศึกษาปลอดภัย

¹ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

¹ Student in Master of Education degree, Educational Administration, Kamphaengphet Rajabhat University

² อาจารย์ที่ปรึกษา, คณะครุศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

² Advisor, Faculty of Education, Kamphaengphet Rajabhat University

Abstract

This research study had two primary objectives: 1) to evaluate the safety projects of schools under the office of the secondary educational service area Kamphaengphet and 2) to propose development strategies for these school safety projects. The research adopted a mixed-methods approach, incorporating both quantitative and qualitative research methodologies. The study population consisted of school administrators 15 individuals and teachers 288 individuals, selected through purposive sampling, as well as a sample group of students from the 2nd and 5th grade levels 313 individuals, determined based on Krejcie and Morgan's table additionally, 17 experts in the field were consulted. Data collection tools included questionnaires with a reliability coefficient of 0.99 and data analysis involved means, standard deviations, and content analysis. Research Findings:

1) The overall evaluation of school safety projects revealed that they exceeded the established assessment criteria, demonstrating a high level of effectiveness. 2) The study proposed the following development strategies for improving school safety projects: (1) schools should develop advance plans to address potential emergencies and anticipate unsafe situations for each season, (2) schools should collaborate with external agencies, individuals, or organizations to acquire resources for enhancing their school safety projects, (3) schools should work together with external partners to develop comprehensive and well-structured plans for executing school safety projects and (4) schools should ensure that safety-related activities such as fire drills, CPR training, sexual education, swimming lessons, and others are integrated into the curriculum for students at all grade levels.

Keywords: Project Evaluation, The Safe School, The Safe School Project

บทนำ

ทรัพยากรมนุษย์ถือเป็นปัจจัยสำคัญที่สุดต่อการพัฒนาองค์กรไปจนถึงการพัฒนาประเทศและโลกใบนี้ การที่จะสร้างทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพขึ้นมาในสังคมได้นั้นหนึ่งในปัจจัยสำคัญก็คือ การศึกษา (Education) การศึกษานอกจากจะทำให้มนุษย์เกิดความรู้และพัฒนาตนได้แล้ว สิ่งนี้ยังสามารถเป็นตัวกำหนดทิศทางของประเทศได้อีกด้วย (ฮาตา รุชกิจ. 2562) รัฐบาลจึงได้กำหนดนโยบายเกี่ยวกับการพัฒนาเด็ก ไว้ในแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560- 2569 ระบุว่า หน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐบาลและเอกชนต้องเข้ามามีบทบาทในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตลอดชีวิตของแต่ละบุคคล และได้กำหนดยุทธศาสตร์ให้มีการจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคงของสังคมและประเทศชาติ มีเป้าหมายเพื่อให้คนทุกช่วงวัยได้รับการศึกษา การดูแลและป้องกันจากภัยคุกคามในชีวิต (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. 2560)

โรงเรียนมีหน้าที่โดยตรงที่ต้องจัดการศึกษาโดยใช้กระบวนการต่าง ๆ เพื่อดำเนินตามแนวทางยุทธศาสตร์ของแผนการจัดการศึกษาแห่งชาติ และให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 เพื่อให้ผู้เรียนเป็นคนดีคนเก่ง และมีความสุข ซึ่งการพัฒนาผลสัมฤทธิ์จะประสบความสำเร็จเพียงใดนั้นขึ้นอยู่กับการเรียนรู้ อย่างมีความสุขและการได้รับการปกป้องคุ้มครองให้มีความปลอดภัย (มูลนิธิศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็ก. 2561) อีกทั้งพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 หมวด 7 มาตรา 63 ได้มุ่งเน้นให้โรงเรียนได้มีระบบงานและกิจกรรมต่าง ๆ ที่ส่งเสริมความปลอดภัยให้แก่เด็กนักเรียน ตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

การศึกษาวิจัยของศูนย์วิจัยเพื่อเสริมสร้างความปลอดภัยและป้องกันการบาดเจ็บในเด็กภาควิชาการเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล รายงานว่า ในปี 2559 อุบัติเหตุทางถนนและยานพาหนะเป็นสาเหตุการเสียชีวิตจากอุบัติเหตุที่สูงเป็นอันดับหนึ่ง จำนวน 941 คน รองลงมาคือ การจมน้ำ จำนวน 735 คน และความรุนแรง 310 คน (อดิศักดิ์ ผลิตผลการพิมพ์. 2564) และจากสรุปรายงานผลการดำเนินงานคุ้มครองและช่วยเหลือเด็กนักเรียนของศูนย์เฉพาะกิจคุ้มครองและช่วยเหลือเด็กนักเรียน: Student Protection Center (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. 2564) ระบุว่านักเรียนถูกล่วงละเมิดทางเพศจำนวน 1,644 คน (ทำให้ท้องไม่พร้อม 51 คน)

ประสบเหตุจากความรุนแรง 1,732 คน ไม่ได้รับความเป็นธรรมทางการศึกษา 5 คน และได้รับบาดเจ็บและเสียชีวิตจากอุบัติเหตุจำนวน 1,409 คน จากการศึกษาดังกล่าวนี้ทำให้พบว่าในอดีตที่ผ่านมา มีเด็กซึ่งจะเป็นกำลังสำคัญในการขับเคลื่อนประเทศในอนาคตต้องบาดเจ็บและเสียชีวิตมากมาย นอกจากนี้ ยังมีสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ระลอกใหม่ขึ้นอย่างต่อเนื่องในประเทศไทย เป็นผลให้มีผู้ติดเชื้อเพิ่มขึ้นจำนวนมาก เพื่อเป็นการป้องกันและควบคุมจำกัดการแพร่ระบาดตามมาตรการของศูนย์บริหารสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) กระทรวงศึกษาธิการ สถานศึกษาทั่วประเทศจึงต้องมีการกำหนดมาตรการป้องกันและควบคุมสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องมาตรการป้องกันและควบคุมสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ลงวันที่ 13 เมษายน 2564 สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้เป็นเครื่องกระตุ้นเตือนให้ผู้บริหารโรงเรียน ครู และบุคลากรที่เกี่ยวข้องตระหนักและเห็นความสำคัญของการป้องกันอุบัติเหตุและโรคอุบัติใหม่อย่างจริงจังเพื่อช่วยให้นักเรียนได้รับความปลอดภัย

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร ได้กำหนดนโยบายด้านการจัดการด้านความปลอดภัยแก่นักเรียนในสถานศึกษาอย่างเป็นรูปธรรมในแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ 2564 เพื่อต้องการสร้างให้เกิดความปลอดภัยให้เกิดขึ้นในสถานศึกษา แต่ถึงกระนั้น การมีนโยบายเพียงอย่างเดียวอาจไม่เพียงพอ หากแต่ต้องคำนึงถึงการนำไปสู่การปฏิบัติ ซึ่งสถานศึกษาเป็นหน่วยงานในระดับปฏิบัติงานที่มีบทบาทสำคัญต่อการดำเนินงานสร้างความปลอดภัยให้เกิดขึ้น แก่นักเรียนและเพื่อให้การดำเนินการดังกล่าวของสถานศึกษาเป็นไปตามเป้าประสงค์ของนโยบาย การดำเนินการด้านความปลอดภัยของโรงเรียนจึงเป็นสิ่งสำคัญเพื่อนำไปสู่การพัฒนาและปรับปรุงการทำงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น อีกทั้งนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีงบประมาณ 2564-2565 ได้กำหนดให้ความปลอดภัยในสถานศึกษา เป็นนโยบายที่สำคัญข้อแรก “พัฒนาระบบและกลไกในการดูแลความปลอดภัย ให้กับนักเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา และสถานศึกษา จากภัยพิบัติและภัยคุกคามทุกรูปแบบ รวมถึงการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีสุขภาวะที่ดี สามารถปรับตัวต่อโรคอุบัติใหม่และโรคอุบัติซ้ำ” (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2564) ซึ่งประเด็นความปลอดภัยในโรงเรียนจึงต้องเป็นส่วนหนึ่งของจุดเน้นของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร และสถานศึกษาในสังกัด ด้วยเหตุนี้สถานศึกษาทุกแห่งในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร จึงต้องดำเนินโครงการหรือกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัยในสถานศึกษา โดยชื่อ รูปแบบ วิธีการดำเนินงานด้านความปลอดภัยอาจจะมีมิติที่แตกต่างกันขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อมและปัจจัยต่าง ๆ ของสถานศึกษา ดังนั้น สถานศึกษาทุกแห่งในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร จึงต้องดำเนินโครงการหรือกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัยในสถานศึกษา โดยชื่อ รูปแบบ วิธีการดำเนินงานด้านความปลอดภัยอาจจะมีมิติที่แตกต่างกันขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อมและปัจจัยต่าง ๆ ของสถานศึกษานั้น หลังจากดำเนินงานตามโครงการต่าง ๆ เสร็จสิ้นลงแล้ว สถานศึกษาทุกแห่งจะเก็บรวบรวมข้อมูลโครงการต่าง ๆ ที่ดำเนินการในสถานศึกษามาจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง (SAR) เพื่อรายงานผลการดำเนินงานให้กับผู้บริหารสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตลอดจนทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทราบในที่ประชุมและรายงานผลต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร ตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2564 ซึ่งได้กำหนดให้สถานศึกษาแต่ละแห่ง จัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในและจัดส่งรายงานผลการประเมินตนเอง (SAR) ให้กับหน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลเป็นประจำทุกปี โดยรูปแบบของสถานศึกษาทุกแห่งในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชรนั้น เป็นการสรุปโครงการตามรูปแบบของสถานศึกษา ยังไม่มีได้มีการประเมินโครงการที่เป็นรูปแบบและจริงจัง โดยเฉพาะโครงการด้านความปลอดภัยซึ่งถือเป็นโครงการที่สำคัญตามนโยบายของ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2564-2565 ที่ระบุว่า “พัฒนาระบบและกลไกในการดูแลความปลอดภัยให้กับผู้เรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษาและสถานศึกษา จากภัยพิบัติและภัยคุกคามทุกรูปแบบ รวมถึงการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีสุขภาวะที่ดี สามารถปรับตัวต่อโรคอุบัติใหม่และโรคอุบัติซ้ำ” (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 4. 2564)

ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินตามนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นไปด้วยความมีประสิทธิภาพ มีความคุ้มค่า ผู้วิจัยจึงเห็นว่าควรมีการประเมินโครงการสถานศึกษาปลอดภัยทั้งก่อนการดำเนินโครงการ ระหว่างการดำเนินโครงการ และหลังการดำเนินโครงการเสร็จสิ้น ผู้วิจัยจึงได้ทำการศึกษาค้นคว้ารูปแบบการประเมินโครงการจากนักวิชาการ ตลอดจนศึกษาจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และพบว่ารูปแบบการประเมิน CIPP Model ของ Stufflebeam (Stufflebeam, & Coryn. 2014) ซึ่งมีรูปแบบการประเมินทั้ง 4 ด้าน คือ การประเมินสภาพแวดล้อม

(Context Evaluation: C) การประเมินปัจจัยเบื้องต้น (Input Evaluation: I) การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation: P) และการประเมินผลผลิต (Product Evaluation: P) เป็นรูปแบบการประเมินที่เหมาะสมกับการประเมินโครงการสถานศึกษาปลอดภัยของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร มากที่สุด เนื่องจากเป็นการประเมินที่เป็นกระบวนการต่อเนื่อง

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงได้เล็งเห็นประโยชน์ในการประเมินโครงการสถานศึกษาปลอดภัย โดยใช้รูปแบบการประเมินแบบ CIPP Model เพื่อนำผลที่ได้จากการประเมินโครงการมาหาแนวทางการพัฒนาโครงการให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล พร้อมทั้งบรรลุวัตถุประสงค์ตามนโยบายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชรและกระทรวงศึกษาธิการ โดยการประเมินจากความคิดเห็น ของครูและบุคลากรทางการศึกษา และนักเรียนทุกสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อประเมินโครงการสถานศึกษาปลอดภัยของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร
2. เพื่อหาแนวทางพัฒนาโครงการสถานศึกษาปลอดภัยของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร

การทบทวนวรรณกรรม

1. การประเมินโครงการ

นักวิชาการและนักวิจัยได้ให้ความหมายของการประเมินโครงการไว้หลายประเด็น ดังนี้
เชาว์ อินโย (2553: 19) ได้ให้ความหมายของการประเมินโครงการไว้ว่า การประเมินโครงการหมายถึง กระบวนการพิจารณาตัดสินคุณค่า โดยการค้นคว้า เก็บรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ จากชุดของกิจกรรมที่จัดขึ้นอย่างมีระบบมาประกอบการตัดสินใจ ตีค่าผลการดำเนินการนั้นว่าบรรลุวัตถุประสงค์หรือไม่

พิชิต ฤทธิจรูญ (2557: 41) การประเมินโครงการ หมายถึง กระบวนการเชิงระบบเพื่อตรวจสอบหรือชี้บ่งถึง ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของโครงการ ซึ่งจะช่วยให้ได้ข้อมูลสารสนเทศที่เป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจเกี่ยวกับการบริหารจัดการ ปรับปรุงและพัฒนาโครงการ

Stufflebeam, & Coryn (2014) ให้ความหมายไว้ว่า การประเมินโครงการ หมายถึง กระบวนการบรรยายเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับเป้าหมายการวางแผน การดำเนินการ และผลกระทบ เพื่อนำไปเป็นแนวทางในการตัดสินใจ เพื่อสร้างความน่าเชื่อถือ และเพื่อส่งเสริมความเข้าใจในสถานการณ์ของโครงการ

สรุปได้ว่า การประเมินโครงการ หมายถึง กระบวนการศึกษารวบรวมข้อมูลขั้นตอน และกระบวนการต่าง ๆ ที่ทำให้ได้รับรู้ว่าโครงการนั้นบรรลุวัตถุประสงค์หรือไม่ และตัดสินใจว่าควรดำเนินโครงการต่อหรือระงับการดำเนินงานของโครงการนั้น

2. ความปลอดภัยในสถานศึกษา

นักวิชาการ หน่วยงานภาครัฐ และภาคเอกชนได้ให้ความหมายของความปลอดภัยในสถานศึกษาไว้ดังนี้
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2564: 1) ได้อธิบายว่า ความปลอดภัยของนักเรียนเป็นเรื่องที่มีความสำคัญต่อการจัดการศึกษาของสถานศึกษา เพราะนอกจากจะทำให้นักเรียนได้เรียนรู้อย่างมีความสุขแล้ว ยังมีผลต่อการพัฒนาด้านอื่น ๆ ด้วย

กฤษฎา ศรีสุชาติ (2559: 82) กล่าวว่า ความปลอดภัยในสถานศึกษา หมายถึง สถานศึกษาที่ดำเนินงานตามมาตรการ แนวทางหรือกิจกรรมทุกชนิดในโรงเรียน ที่มุ่งเพื่อสร้างความปลอดภัย ให้แก่นักเรียนรวมทั้งการปกป้องคุ้มครองเด็ก จากภัยอันตรายต่าง ๆ ทั้งในด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาอุบัติเหตุ การป้องกันและแก้ไขปัญหาอุบัติเหตุ และการป้องกันและแก้ไขปัญหาทางสังคม โดยการดำเนินการดังกล่าวอาจอยู่ในรูปแบบของการจัดการศึกษาและหลักสูตรการเรียนการสอนด้านความปลอดภัย หรือการกำหนดมาตรการต่าง ๆ เป็นต้น

Deroche, & Kaiser (1980: 9) ความปลอดภัยในสถานศึกษา หมายถึง การดำเนินงานทุกวิถีทางที่ทำให้เด็กปลอดภัย ทั้งในห้องเรียนและในการบริการของสถานศึกษาไปและกลับจากบ้านและสถานศึกษาอย่างปลอดภัย

ความปลอดภัยในสถานศึกษา จึงหมายถึง สถานศึกษาที่ดำเนินงานตามมาตรการ แนวทางหรือกิจกรรมทุกชนิด ทั้งในและนอกสถานศึกษา ในทุกวิถีทาง ที่มุ่งเพื่อสร้างความปลอดภัยให้แก่ทุกคนในโรงเรียน รวมทั้งการปกป้องคุ้มครองทุกคนในโรงเรียนจากภัยอันตรายต่าง ๆ จนไม่มีอันตรายจากภัย (Hazard) การบาดเจ็บ (Injury) การเสี่ยงภัย (Risk) หรือการสูญเสีย (Loss) ทั้งจากการคาดการณ์ไว้ล่วงหน้าและไม่ได้คาดการณ์ไว้ล่วงหน้า

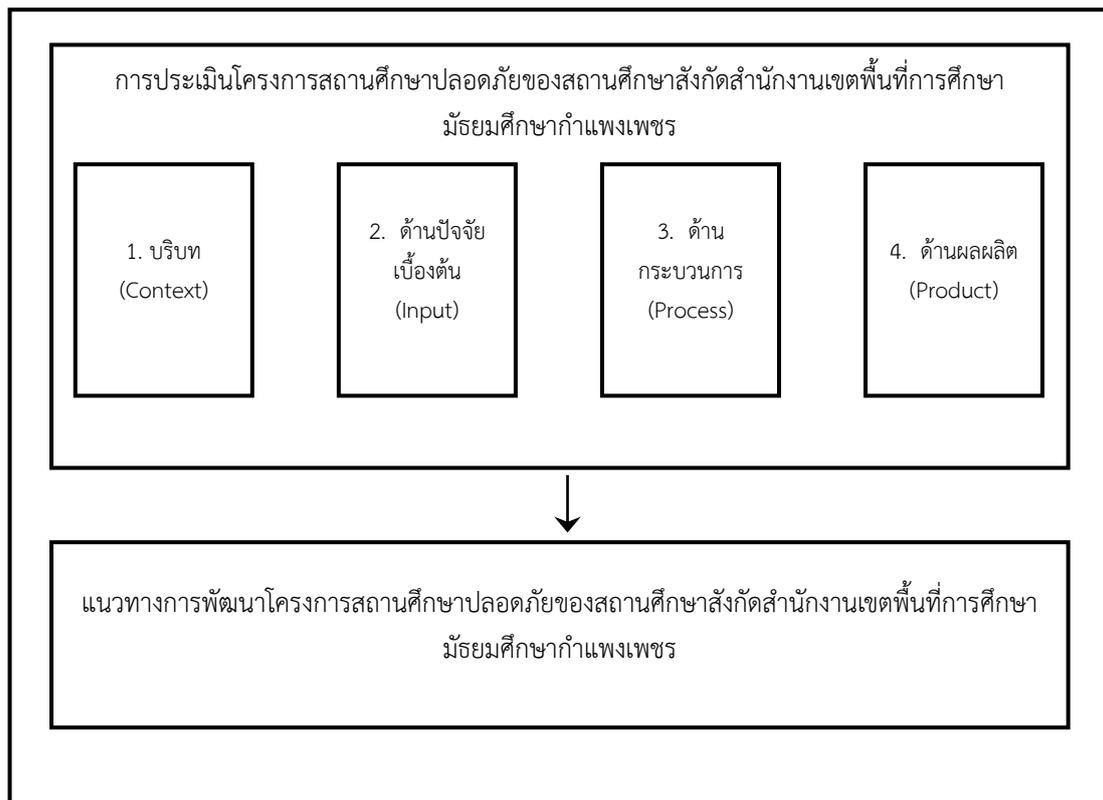
3. แนวปฏิบัติสำหรับสถานศึกษา ในการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 ประเทศไทย

กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข (2563) ได้ให้แนวปฏิบัติสำหรับสถานศึกษาไว้ 6 มิติ ดังนี้

มิติที่ 1 ความปลอดภัยจากการลดการแพร่เชื้อโรค มิติที่ 2 การเรียนรู้ มิติที่ 3 การครอบคลุมถึงเด็กด้อยโอกาส ได้แก่ เด็กพิเศษ เด็กพื้นที่เฉพาะทางไกลมาก มิติที่ 4 สวัสดิภาพ และการคุ้มครอง มิติที่ 5 นโยบาย และมิติที่ 6 การบริหารการเงิน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ต้องการประเมินโครงการสถานศึกษาปลอดภัยของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาท่าแพงเพชร รวบรวมกรอบแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สามารถนำมาจัดเป็นกรอบแนวคิดในการประเมินโครงการ

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณผสมผสานกับการวิจัยเชิงคุณภาพ ประกอบด้วย 2 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ประเมินโครงการสถานศึกษาปลอดภัยของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้รูปแบบการวิจัย โดยใช้แนวทางการประเมินโครงการตามรูปแบบจำลองซิป (CIPP Model) (Stufflebeam & Coryn, 2014) โดยพิจารณาประเมิน 4 ด้าน คือ ด้านบริบท (Context) ด้านปัจจัยเบื้องต้น (Input) ด้านกระบวนการดำเนินงาน (Process) และ ด้านผลผลิต (Product)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ 1) กลุ่มที่ 1 ผู้บริหารสถานศึกษา และครู ที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร จำนวน 303 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 15 คน ครูผู้สอน จำนวน 288 คน โดยเก็บข้อมูลจากประชากรทั้งหมด 2) กลุ่มที่ 2 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และปีที่ 5 จำนวน 1,687 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ 1) กลุ่มที่ 1 ผู้บริหารสถานศึกษา และครู ที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร จำนวน 303 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 15 คน ครูผู้สอน จำนวน 288 คน โดยเก็บข้อมูลจากประชากรทั้งหมด 2) กลุ่มที่ 2 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และปีที่ 5 ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร จำนวน 313 คน ได้จากการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยการไต่ตารางการสุ่มกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่, และมอร์แกน (Krejcie, & Morgan, 1970: 607-608) และสุ่มกลุ่มตัวอย่างโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น โดยใช้โรงเรียนเป็นชั้น

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการประเมินโครงการสถานศึกษาปลอดภัยของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่าของ Likert (1967) (Likert's five rating scale) จำนวน 2 ฉบับ ได้แก่ ฉบับที่ 1 แบบสอบถามสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน 4 ด้าน คือ ด้านบริบท (Context) ด้านปัจจัยเบื้องต้น (Input) ด้านกระบวนการดำเนินงาน (Process) และ ด้านผลผลิต (Product) ฉบับที่ 2 แบบสอบถามสำหรับนักเรียน ด้านผลผลิต (Product) เพียงด้านเดียว ทั้งนี้ผู้วิจัยทำการหาคุณภาพของแบบสอบถามโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) โดยค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามฉบับที่ 1 แบบสอบถามสำหรับที่ใช้เก็บข้อมูลจากผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน มีค่าเท่ากับ 0.99 และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามฉบับที่ 2 แบบสอบถามสำหรับที่ใช้เก็บข้อมูลจากนักเรียน มีค่าเท่ากับ 0.98

วิธีรวบรวมข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร ถึง ผู้อำนวยการสถานศึกษาใน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร เพื่อขอความร่วมมือ และอำนวยความสะดวกในการเก็บข้อมูล

2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามการประเมินโครงการสถานศึกษาปลอดภัยของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร ไปส่งให้กลุ่มตัวอย่างและเก็บแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง รวมถึงส่งแบบฟอร์มการเก็บข้อมูลออนไลน์ไปยังสถานศึกษา โดยบันทึกข้อมูลผ่านโปรแกรมตารางคำนวณ (Spreadsheet) โดยอัตโนมัติเมื่อตอบแบบสอบถามเสร็จสิ้น

3. ตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถามในแต่ละข้อคำถามจนได้ข้อมูลที่สมบูรณ์

4. ผู้วิจัยสามารถเก็บรวบรวมข้อมูลที่สมบูรณ์ได้จำนวน 576 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 93.51

5. นำข้อมูลที่ได้อันวิเคราะห์ทางสถิติ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

โดยสถิติที่ใช้ได้แก่ 1) วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ได้แก่ แจกแจงความถี่และ หาค่าร้อยละ (Percentage) และ 2) วิเคราะห์ข้อมูล โดยการคำนวณหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ขั้นตอนที่ 2 แนวทางพัฒนาโครงการสถานศึกษาปลอดภัยของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร

ผู้ให้ข้อมูล

ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับความปลอดภัยในสถานศึกษา จำนวน 17 คน ซึ่งมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้
1) ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา และรองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร จำนวน 3 คน
2) ผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมศึกษาของโรงเรียนที่เคยได้รับรางวัลสถานศึกษาปลอดภัย จำนวน 4 คน
3) อาจารย์ในมหาวิทยาลัยหรือนักวิชาการที่ปฏิบัติการสอนในรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัยในสถานศึกษา จำนวน 3 คน
4) ศึกษานิเทศก์และผู้อำนวยการกลุ่ม ซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบโครงการสถานศึกษาปลอดภัย ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร จำนวน 3 คน
5) หัวหน้ากลุ่มบริหารทั่วไปและครูผู้รับผิดชอบโครงการสถานศึกษาปลอดภัย ของสถานศึกษาที่เคยได้รับรางวัลสถานศึกษาปลอดภัย จำนวน 4 ท่าน

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ซึ่งได้จากการนำผลการวิจัยที่ได้จากวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เกี่ยวกับการประเมินโครงการสถานศึกษาปลอดภัยที่มีผลการประเมินไม่ผ่านเกณฑ์ คือ ค่าเฉลี่ย น้อยกว่า 3.51 และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมากกว่า 1.00 หรือค่าเฉลี่ยต่ำกว่าข้ออื่น มาสังเคราะห์ เรียบเรียง เพื่อกำหนดเป็นกรอบในการสร้างข้อคำถามเกี่ยวกับแนวทางการประเมินโครงการสถานศึกษาปลอดภัย

วิธีรวบรวมข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลแนวทางการประเมินโครงการสถานศึกษาปลอดภัยของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร ถึงผู้เชี่ยวชาญเพื่อขอความร่วมมือในการสัมภาษณ์เพื่อหาแนวทางการประเมินโครงการสถานศึกษาปลอดภัยของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร

2. ดำเนินการนัดหมายวันและเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยผู้วิจัยได้ส่งแบบสัมภาษณ์ไปพร้อมกับหนังสือขอความร่วมมือในการสัมภาษณ์ด้วย

3. ดำเนินการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญตามวันเวลาที่ได้นัดหมายด้วยวิธีการเดินทางไปสัมภาษณ์ด้วยตนเอง และสัมภาษณ์ทางโทรศัพท์

4. รวบรวมข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาโครงการสถานศึกษาปลอดภัยของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร แล้วทำการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

การแจกแจงความถี่ และจัดลำดับความสำคัญข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากแบบสัมภาษณ์มาวิเคราะห์เนื้อหา เพื่อรวบรวมเป็นแนวทางการประเมินโครงการสถานศึกษาปลอดภัย ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร

สรุปผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่องการประเมินโครงการสถานศึกษาปลอดภัยของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร ผู้วิจัยสามารถสรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้

ตอนที่ 1 การประเมินของโครงการสถานศึกษาปลอดภัยของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร จากความเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู พบว่า ผลการประเมินของโครงการสถานศึกษาปลอดภัยโดยภาพรวม มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งมีผลการประเมินผ่านเกณฑ์การประเมิน เมื่อพิจารณาตามรายชื่อ โดยเรียงลำดับจากสูงสุดไปต่ำสุด จะได้ว่า ด้านกระบวนการดำเนินงาน มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมา คือ ด้านผลผลิต และด้านปัจจัยนำเข้ามีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด และเมื่อพิจารณาผลการประเมินเป็นรายด้าน พบว่า

1. การประเมินด้านบริบท (Context Evaluation) โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ผลการตัดสินผ่านเกณฑ์ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากสูงสุดไปหาต่ำสุด คือ เป้าหมายของโครงการ อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาได้แก่ ความต้องการ ความจำเป็นและความคาดหวังต่อโครงการ อยู่ในระดับมากที่สุด และนโยบายของรัฐบาล อยู่ในระดับมากที่สุด
2. การประเมินด้านปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ผลการตัดสินผ่านเกณฑ์ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากสูงสุดไปหาต่ำสุด คือ สถานที่ อยู่ในระดับมากที่สุด ตามด้วย บุคลากร อยู่ในระดับมากที่สุด และวัสดุอุปกรณ์ อยู่ในระดับมากที่สุด
3. การประเมินด้านกระบวนการดำเนินงาน (Process Evaluation) โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ผลการตัดสินผ่านเกณฑ์ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากสูงสุดไปหาต่ำสุด คือ การเตรียมการจัดกิจกรรม อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ การตรวจสอบผลการดำเนินงาน อยู่ในระดับมากที่สุด และการดำเนินกิจกรรม อยู่ในระดับมากที่สุด
4. การประเมินด้านผลผลิต (Product Evaluation) โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ผลการตัดสินผ่านเกณฑ์ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากสูงสุดไปหาต่ำสุด คือ สถานศึกษามีสภาพแวดล้อมที่ดีในการศึกษาหรือการทำงาน ให้กับผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และนักเรียน มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมา คือ สถานศึกษามีมาตรการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid-19) ในสถานศึกษา และโรคอุบัติใหม่ที่จะเกิดเหตุการณ์ระบาดในอนาคต และเกิดความตระหนักแก่ครู บุคลากรทางการศึกษา และนักเรียน ด้านการมีจิตสำนึกในการดูแลชีวอนามัยและความปลอดภัย มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

การประเมินของโครงการสถานศึกษาปลอดภัยของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กำแพงเพชร ด้านผลผลิต (Product Evaluation) จากความเห็นของนักเรียน โดยภาพรวมมีความเหมาะสม อยู่ในระดับ มาก ซึ่งมีผลการประเมินผ่านเกณฑ์การประเมิน เมื่อพิจารณาตามรายข้อ โดยเรียงลำดับจากสูงสุดไปต่ำสุด จะได้ว่า สถานศึกษามีสภาพแวดล้อมที่ดีในการศึกษาหรือการทำงานให้กับผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และนักเรียน มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ รองลงมา คือ เกิดความตระหนักแก่ครู บุคลากรทางการศึกษา และนักเรียน ด้านการมีจิตสำนึกในการดูแลชีวอนามัยและความปลอดภัย และ สถานศึกษามีการฝึกซ้อมวิธีการป้องกันภัยพิบัติรูปแบบต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้นในสถานศึกษาและชุมชน โดยรอบ เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันให้กับผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน นักเรียนและประชาชน และ สถานศึกษามีมาตรการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid-19) ในสถานศึกษา และโรคอุบัติใหม่ที่จะเกิดเหตุการณ์ระบาดในอนาคต มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

ตอนที่ 2 แนวทางพัฒนาการดำเนินโครงการสถานศึกษาปลอดภัยของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กำแพงเพชร

แนวทางพัฒนาโครงการสถานศึกษาปลอดภัยของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กำแพงเพชร จากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 17 คน โดยการจัดลำดับและความถี่ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านสามารถสรุปผลได้ ดังนี้

1. การประเมินปัจจัยบริบท (Context Evaluation) แนวทางพัฒนาที่มีค่าความถี่สูงสุด 3 ลำดับแรก คือ สถานศึกษาควรวางแผนการรับมือกับอุบัติเหตุล่วงหน้า และต้องมีการคาดการณ์ถึงสถานการณ์ที่อาจไม่ปลอดภัยในแต่ละฤดูกาล มีการใช้ข้อมูลสถิติการเกิดความปลอดภัยรายภาคเรียน/รายปี มาประกอบกันเพื่อป้องกัน ซึ่งดีกว่าการแก้ไขภายหลัง รองลงมาได้แก่ สถานศึกษาควรเขียนหลักการและเหตุผลของโครงการโดยอ้างอิงเกณฑ์การประเมินสถานศึกษาของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) นโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน นโยบายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กำแพงเพชร และผลจากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและศักยภาพ (SWOT Analysis) ของสถานศึกษา และหากสถานศึกษามีงบประมาณในการบริหารไม่เพียงพอ สถานศึกษาควรจัดกิจกรรมที่ไม่ต้องใช้งบประมาณไปล่วงหน้าก่อน เช่น จัดกิจกรรมในรูปแบบออนไลน์ในระหว่างรองงบประมาณจากหน่วยงานต้นสังกัด เป็นต้น ตามลำดับ

2. การประเมินด้านปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) แนวทางพัฒนาที่มีค่าความถี่สูงสุด 3 ลำดับแรก คือ สถานศึกษาควรร่วมมือกับหน่วยงาน คณะบุคคล หรือบุคคลภายนอก เช่น ตำรวจ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้นำชุมชน เครือข่ายผู้ประกอบการ แพทย์ประจำตำบลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อจัดหาปัจจัยนำเข้ามาใช้ในโครงการสถานศึกษาปลอดภัย รองลงมาคือ สถานศึกษาควรแต่งตั้งคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยการคัดเลือกบุคคล เช่น ตำรวจ สมาชิกองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้นำชุมชน ผู้ปกครอง แพทย์ประจำตำบล ที่อยู่ในท้องถิ่นและเฉพาะผู้ที่คาดว่าจะให้ความร่วมมือกับ

สถานศึกษาเป็นหลัก เนื่องจากรู้จักสภาพพื้นที่ รู้จักบริบทของสถานศึกษา และรู้จักนักเรียนในท้องถิ่นเป็นอย่างดี และสถานศึกษาควรพิจารณาและใช้ปัจจัยนำเข้าที่เป็นผลลัพธ์จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและศักยภาพ (SWOT Analysis) ด้านจุดแข็ง (S) และโอกาส (O) เพื่อให้ได้ปัจจัยนำเข้าที่มีคุณภาพทั้งบุคลากร งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ และสถานที่ตามลำดับ

3. การประเมินด้านกระบวนการดำเนินงาน (Process Evaluation) แนวทางพัฒนาที่มีค่าความถี่สูงสุด 3 ลำดับแรก คือ สถานศึกษาควรร่วมมือกับหน่วยงาน คณะบุคคล หรือบุคคลภายนอก เช่น ตำรวจ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้นำชุมชน เครือข่ายผู้ปกครอง แพทย์ประจำตำบลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อวางแผนการดำเนินงานโครงการสถานศึกษาปลอดภัยอย่างรัดกุม รองลงมาคือ สถานศึกษาควรยึดหลักการดำเนินการตามระบบ MOE Safety Center (ศูนย์ความปลอดภัย กระทรวงศึกษาธิการ) Thai Safe Schools (โครงการโรงเรียนปลอดภัยในประเทศไทย) และ Zero Waste School (โครงการโรงเรียนปลอดภัย) เพื่อนำมาเป็นเส้นฐาน (Base Line) ในการดำเนินโครงการและปรับประยุกต์ใช้ให้ตรงกับบริบทของสถานศึกษา เนื่องจากเป็นระบบที่มีตัวชี้วัดต่างๆ ให้ดำเนินการตามได้ทันที โดยที่สถานศึกษาไม่ต้องศึกษาใหม่ทั้งหมด และสถานศึกษาควรนำข้อมูลที่ได้จากการสรุปโครงการที่ไม่ประสบความสำเร็จของปีที่ผ่านมา มาปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น พร้อมดำเนินการตามแผนการดำเนินการที่ออกแบบไว้อย่างเคร่งครัด โดยเฉพาะแผนรับมือและแผนป้องกัน ส่วนแผนการแก้ไขต้องกำหนดผู้ดูแลหลักที่จะทำหน้าที่ทันทีเมื่อเกิดเหตุการณ์ที่ไม่ปลอดภัย ตามลำดับ

4. การประเมินด้านผลผลิต (Product Evaluation) แนวทางพัฒนาที่มีค่าความถี่สูงสุด 3 ลำดับแรก คือ สถานศึกษาควรกำหนดให้มีการซ้อมหนีไฟ การซ้อมทำ CPR มีการจัดการเรียนการสอนเพศวิถีศึกษา การสอนว่ายน้ำ และอื่นๆ ในทำนองเดียวกัน ให้กับนักเรียนในทุกปีการศึกษา รองลงมาคือ สถานศึกษาควรมีคู่มือหรือมาตรการด้านความปลอดภัยประจำสถานศึกษา และซักซ้อมความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรการนั้นให้กับนักเรียน และครูและบุคลากรทางการศึกษา และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร และสถานศึกษา ควรมีช่องทางแจ้งความไม่ปลอดภัยที่เกิดขึ้นทั้งภายในและรอบรั้วสถานศึกษา ทั้งในรูปแบบออนไลน์และออฟไลน์ และในรูปแบบเปิดเผยและรูปแบบความลับ ตามลำดับ

อภิปรายผล

จากผลการวิจัย มีประเด็นที่สามารถอภิปรายตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

ตอนที่ 1 การประเมินของโครงการสถานศึกษาปลอดภัยของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร จากความเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และนักเรียน

1. การประเมินด้านบริบท (Context Evaluation) โดยรวมอยู่ในระดับมาก ผลการตัดสินผ่านเกณฑ์ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากสูงสุดไปหาลดต่ำสุด คือ ด้านเป้าหมายของโครงการ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมา คือ ด้านความต้องการ ความจำเป็น และความคาดหวังต่อโครงการ และด้านนโยบายของรัฐบาล มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร มุ่งเน้นดำเนินการตามนโยบายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมีเป้าหมายให้นักเรียนเกิดความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุชีรา ใจหวัง (2560) ได้ศึกษาการจัดการความปลอดภัยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 พบว่าความปลอดภัยในสถานศึกษาเป็นสิ่งสำคัญที่มีผลต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีความสุขและการได้รับการปกป้องคุ้มครองให้ปลอดภัย นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ พงศราญ ไกรดำ (2565) ได้ศึกษาการประเมินโครงการสถานศึกษาปลอดภัย โรงเรียนภูเก็ตปัญญาภูมิลำดับบริหารงานการศึกษาพิเศษ พบว่า ผู้บริหารและครูผู้รับผิดชอบโครงการมีความเห็นว่า มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องจัดโครงการสถานศึกษาปลอดภัยเนื่องจากสถานศึกษาที่มีความตระหนักถึงความปลอดภัย ในอนาคตของนักเรียน ซึ่งสถานศึกษาเป็นที่ส่งเสริมการเพิ่มระดับสติปัญญา อารมณ์ สังคม ให้ผู้เรียนอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข จึงส่งผลให้การประเมินโครงการด้านบริบทมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

2. การประเมินด้านปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ผลการตัดสินผ่านเกณฑ์ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากสูงสุดไปหาลดต่ำสุด คือ สถานที่ อยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งมีผลการตัดสินผ่านเกณฑ์ตามตัวบ่งชี้การดำเนินงาน อยู่ในระดับมาก ซึ่งมีผลการตัดสินผ่านเกณฑ์ รองลงมาคือ งบประมาณ อยู่ในระดับมาก ซึ่งมีผลการตัดสินผ่านเกณฑ์ และสถานที่ อยู่ในระดับมาก ซึ่งมีผลการตัดสินผ่านเกณฑ์ ตามลำดับ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า สถานที่

ของโรงเรียนที่จัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษา มีความเทียบพร้อมอยู่ในระดับดี มีสถานที่ให้เลือกใช้ทำกิจกรรมมากมาย โดยสถานที่ภายในสถานศึกษาอาจมีการปรับปรุงเพิ่มเติมเพื่อให้เกิดความปลอดภัยในทุก ๆ ปี เนื่องจากอาคารสถานที่อาจมีการชำรุดตามระยะเวลา สอดคล้องกับงานวิจัยของ เรวัตกร แก้วทองมูล (2563) ได้ศึกษาการประเมินโครงการสถานศึกษาปลอดภัยของวิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า ใช้รูปแบบการประเมินแบบซิปป (CIPP Model) พบว่า ผลการประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้น ระดับความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และบุคลากรทางการศึกษาในการประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้นของโครงการ โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็น ประเด็นที่มี ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ความเหมาะสมของอาคารสถานที่ อยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปิยรัตน์ ป้องแสนสี (2564) ได้ศึกษาการประเมินโครงการโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. ของโรงเรียนอนุบาลนครสวรรค์ พบว่า ผลการประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้น ของการดำเนินโครงการโรงเรียนคุณธรรม สพฐ.โรงเรียนอนุบาลนครสวรรค์มีความเหมาะสมในระดับมาก และผ่านเกณฑ์การประเมินทุกเรื่อง โดยเรื่องความเหมาะสมของอาคารสถานที่ ที่ใช้ในการดำเนินกิจกรรมตามโครงการ มีผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งผ่านเกณฑ์การประเมิน

3. การประเมินด้านกระบวนการดำเนินงาน (Process Evaluation) โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ผลการตัดสินผ่านเกณฑ์ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากสูงสุดไปหาต่ำสุด คือ การเตรียมการจัดกิจกรรม อยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งมีผลการตัดสินผ่านเกณฑ์ รองลงมาคือ การตรวจสอบผลการดำเนินงาน อยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งมีผลการตัดสินผ่านเกณฑ์ และการดำเนินกิจกรรม อยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งมีผลการตัดสินผ่านเกณฑ์ ตามลำดับ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร ได้ดำเนินโครงการตามกระบวนการของสถานศึกษาแต่ละแห่ง โดยปรับประยุกต์ใช้แนวทางการเน้นกิจกรรมของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร นโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ จึงทำให้มาซึ่งผลผลิตของโครงการที่สามารถสร้างความปลอดภัยในสถานศึกษาแต่ละแห่งได้ตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของโครงการ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พงศราญ ไกรดำ (2565) ได้ศึกษาการประเมินโครงการสถานศึกษาปลอดภัย โรงเรียนภูเก็ตปัญญานุกูล สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ พบว่า ประเด็นด้านกระบวนการของโครงการ ผ่านเกณฑ์การประเมินในระดับมากที่สุด 1 ตัวชี้วัด ได้แก่ การประชาสัมพันธ์ และผ่านเกณฑ์การประเมินในระดับมากที่สุดทั้ง 3 ตัวชี้วัด ได้แก่ การวางแผนดำเนินโครงการ การ นิเทศ กำกับติดตาม และประเมินผลการใช้สื่อเทคโนโลยีต่างๆในการจัดทำโครงการซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทัศนิกา สวัสดิ์ภักดี (2560) ได้ศึกษาการประเมินโครงการสร้างเสริม ความปลอดภัยในการเดินทางสำหรับนักเรียน: กรณีศึกษาโรงเรียนนาร่องในจังหวัดขอนแก่น เชียงใหม่ ชลบุรี และสงขลา พบว่า การติดตามการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องในขณะโครงการ เช่น การประชุมติดตามโดยผู้เชี่ยวชาญให้ข้อเสนอแนะ การดำเนินงานของโรงเรียนช่วยให้คณะครูได้ข้อคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ในการไปปรับปรุงวิธีการดำเนินโครงการและ พัฒนาต่อยอดการดำเนินงานเรื่องการสร้างเสริมความปลอดภัยให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

4. การประเมินด้านผลผลิต (Product Evaluation) โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ผลการตัดสินผ่านเกณฑ์ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากสูงสุดไปหาต่ำสุด คือ สถานศึกษาให้ข้อมูลความรู้ต่าง ๆ แก่ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และนักเรียน ด้านการดูแลอาชีวอนามัย และความปลอดภัยอยู่เสมอ อยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งมีผลการประเมินผ่านเกณฑ์การประเมิน รองลงมา คือ ครู บุคลากรทางการศึกษา และนักเรียน ร่วมกันรับผิดชอบและแก้ไขปัญหาด้านอาชีวอนามัย และความปลอดภัยที่เกิดขึ้นในสถานศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งมีผลการประเมินผ่านเกณฑ์การประเมิน และผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอนและครูผู้รับผิดชอบโครงการ วางแผนเพื่อจัดทำกิจกรรมเกี่ยวกับการดูแลอาชีวอนามัยและความปลอดภัย อยู่ในระดับมากที่สุด และผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และครูผู้รับผิดชอบโครงการ มีการวางแผนร่วมกันในการพัฒนาสถานศึกษาให้มีความปลอดภัยอยู่เสมอ อยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งมีผลการประเมินผ่านเกณฑ์การประเมิน และผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และนักเรียน มีความสนใจในด้านการดูแลอาชีวอนามัยและความปลอดภัยทั้งของตนเองและผู้อื่น อยู่ในระดับมาก ซึ่งมีผลการประเมินผ่านเกณฑ์การประเมิน ตามลำดับ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ครูและบุคลากรทางการศึกษา และนักเรียน ภายในสถานศึกษา มีความตระหนัก มีจิตสำนึก และมีความรู้ ร่วมกันรับผิดชอบและแก้ไขปัญหา ร่วมกันในการดูแลอาชีวอนามัยและความปลอดภัยของกันและกันอยู่เสมอ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชิชญา ขุนจง (2563) ได้ศึกษาการจัดการความเสี่ยงด้านความปลอดภัยในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา พบว่า ความเสี่ยงด้านความปลอดภัย มี 3 ด้านคือ ด้านอุบัติเหตุ ด้านอุบัติเหตุ และด้านความปลอดภัยในการใช้งานอาคาร แนวทางการจัดการที่ดำเนินการอยู่ในปัจจุบัน

มี 2 ด้านคือ ด้านการปรับปรุงและซ่อมบำรุง และด้านการดูแลรักษาความปลอดภัย ส่วนการพัฒนา/ปรับปรุง มี 9 ขั้นตอน คือ 1) อบรมผู้บริหาร 2) ร่วมกันกำหนดนโยบาย 3) แต่งตั้ง คณะทำงาน กำหนดขอบเขต และภาระหน้าที่ 4) สสำรวจอาคารสถานที่ 5) วิเคราะห์ความเสี่ยง 6) จัดทำโครงการและแผนการดำเนินการเพื่อขออนุมัติงบประมาณ 7) ประชาสัมพันธ์ รมรงค์ และอบรม 8) ซักซ้อมแผนฉุกเฉินเป็นประจำทุกปี 9) ทบทวนและปรับปรุงแผนต่าง ๆ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุภัญญาพรน้อย (2562) ได้ศึกษาการพัฒนาตัวบ่งชี้ความปลอดภัยในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า สถานศึกษามีตัวบ่งชี้หลักด้านความปลอดภัยดังต่อไปนี้คือ 1) ตัวบ่งชี้หลักด้านสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ 2) ตัวบ่งชี้หลักด้านการเตรียมความพร้อมต่อเหตุการณ์ฉุกเฉินและภัยพิบัติ 3) ตัวบ่งชี้หลักด้านหลักสูตรความปลอดภัย และ 4) ตัวบ่งชี้หลักด้านระบบคุ้มครองและช่วยเหลือ

แนวทางพัฒนาโครงการสถานศึกษาปลอดภัยของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กำแพงเพชร

1. การประเมินปัจจัยบริบท (Context Evaluation) แนวทางพัฒนาที่มีค่าความถี่สูงสุด คือ สถานศึกษาวางแผนการรับมือกับอุบัติเหตุล่วงหน้า และต้องมีการคาดการณ์ถึงสถานการณ์ที่อาจไม่ปลอดภัยในแต่ละฤดูกาล มีการใช้ข้อมูลสถิติการเกิดความปลอดภัยรายภาคเรียน/รายปี มาประกอบกันเพื่อป้องกัน ซึ่งดีกว่าการแก้ไขภายหลัง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า เด็กและเยาวชนที่อยู่ในวัยเรียนจะใช้เวลาส่วนใหญ่อยู่ในสถานศึกษาเพื่อทำกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ต่าง ๆ โดยสถานศึกษาต้องสามารถบริหารจัดการด้านความปลอดภัยแก่นักเรียนโดยมีการวางแผนป้องกัน แผนระงับเหตุ และวางแผนทางในการแก้ปัญหาอย่างชัดเจนเมื่อเกิดอุบัติเหตุขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ กนกอร อุณสถานนท์ (2563) ซึ่งได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารด้านความปลอดภัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร พบว่า การบริหารด้านความปลอดภัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยระบุแนวทางการบริหารความปลอดภัยว่า ควรมีการตรวจสอบสภาพอาคารให้พร้อมใช้งานอยู่เสมอ ควรจัดให้มีป้ายหรือสัญลักษณ์เตือน ในบริเวณที่จะเป็นอันตราย ควรจัดทำคู่มือ การบำรุงรักษาเครื่องมือเครื่องใช้ อุปกรณ์ต่าง ๆ ควรสำรวจและจัดทำข้อมูลแหล่งมีวัสดุและแหล่งอบายมุขรอบ ๆ สถานศึกษา และควรจัดประชุมวางแผนการดำเนินการด้านสุขภาพอนามัยของบุคลากรและนักเรียน

2. การประเมินด้านปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) แนวทางพัฒนาที่มีค่าความถี่สูงสุด คือ สถานศึกษาร่วมมือกับหน่วยงาน คณะบุคคล หรือบุคคลภายนอก เช่น ตำรวจ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้นำชุมชน เครือข่ายผู้ปกครอง แพทย์ประจำตำบลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อจัดทำปัจจัยนำเข้ามาใช้ในโครงการสถานศึกษาปลอดภัย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าในสถานศึกษาหลายแห่งขาดครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ที่มีความเชี่ยวชาญด้านความปลอดภัย และยังมีขาดอุปกรณ์และไม่มีผู้เชี่ยวชาญในการใช้อุปกรณ์ ดังนั้น ควรมีการขอความร่วมมือจากหน่วยงานภายนอก สอดคล้องกับงานวิจัยของ เอกลักษณ์ พิมพ์รอด (2564) ได้ทำวิจัยเรื่อง แนวทางการบริหารการจัดกิจกรรมเสริมสร้างทักษะชีวิตเพื่อป้องกันนักเรียนจากภัยคุกคามของโรงเรียนในเขตพื้นที่บริการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการบริหารการจัดกิจกรรมเสริมสร้างทักษะชีวิตเพื่อป้องกันนักเรียนจากภัยคุกคามของโรงเรียนในเขตพื้นที่บริการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 2 คือ ควรมีการขอความร่วมมือตำรวจจราจรในพื้นที่เพื่อดูแลความปลอดภัยบนท้องถนนและให้อบรมให้ความรู้แก่นักเรียน นักจิตวิทยาในโรงพยาบาลในพื้นที่ดูแลสภาพจิตใจนักเรียน และชุมชนและหน่วยงานอื่น เช่น ฝ่ายปกครองอำเภอ ทหาร ตำรวจ สาธารณสุขอำเภอ ร่วมกิจกรรมค้นหาผู้เสพ/ผู้เกี่ยวข้องกับยาเสพติด โดยกระบวนการคุ้มครองตรวจสอบสารเสพติด

3. การประเมินด้านกระบวนการดำเนินงาน (Process Evaluation) แนวทางพัฒนาที่มีค่าความถี่สูงสุด คือ สถานศึกษาร่วมมือกับหน่วยงาน คณะบุคคล หรือบุคคลภายนอก เช่น ตำรวจ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้นำชุมชน เครือข่ายผู้ปกครอง แพทย์ประจำตำบลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อวางแผนการดำเนินงานโครงการสถานศึกษาปลอดภัยอย่างรัดกุม ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า สถานศึกษาขาดผู้เชี่ยวชาญด้านการวางแผนความปลอดภัยอย่างรัดกุมทุกมิติ ดังนั้นจึงต้องมีการขอความร่วมมือจากหน่วยงานภายนอกที่มีประสบการณ์และความเชี่ยวชาญเฉพาะมาร่วมวางแผนการดำเนินโครงการ สอดคล้องกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 4 (2564) ที่ได้กำหนดแนวทางการดำเนินงานส่งเสริมความปลอดภัยและมาตรการโรงเรียนปลอดภัย (Safety School) เพื่อนำไปสู่ Happy School ให้แก่ข้าราชการครู บุคลากรทางการศึกษา

นักเรียนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เน้นการมีส่วนร่วมระหว่างบุคลากร ครู นักเรียน ชุมชน และเครือข่าย โดยร่วมกันวางแผนป้องกัน แก้ไข ควบคุม กำกับ ติดตาม ประเมินผลและรายงานผล

4. การประเมินด้านผลผลิต (Product Evaluation) แนวทางพัฒนาที่มีค่าความถี่สูงสุด คือ สถานศึกษาคควรกำหนดให้มีการซ่อมหนีไฟ การซ่อมทำ CPR มีการจัดการเรียนการสอนเพศวิถีศึกษา การสอนว่ายน้ำ และอื่น ๆ ในทำนองเดียวกัน ให้กับนักเรียนในทุกปีการศึกษา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การซ่อมหนีไฟ การเรียนรู้เรื่องการช่วยเหลือฉุกเฉินหรือ CPR และการสอนเพศวิถีศึกษา จะทำให้นักเรียนเกิดทักษะชีวิตด้านการเอาตัวรอด การช่วยเหลือผู้อื่นให้รอดชีวิต และการรับรู้ด้านเพศวิถีเพื่อปฏิบัติตนตามเพศวิถีได้อย่างถูกต้อง สอดคล้องกับ คณะกรรมการพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ (2562: 47) ตัวบ่งชี้ 1.4.1 มีการจัดการเพื่อส่งเสริมสุขภาพ เฝ้าระวังการเจริญเติบโตของเด็ก และดูแลการเจ็บป่วยเบื้องต้น ข้อที่ 5 จัดให้มีการอบรมปฐมพยาบาลและฝึกช่วยชีวิตเบื้องต้น (CPR) และสอดคล้องกับ ขนินษฐา ทาแฝง (2564) ได้ทำวิจัยเรื่อง แนวทางการบริหารจัดการศึกษาเพศวิถีศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 3 ผลวิจัยพบว่า สภาพการบริหารจัดการศึกษาเพศวิถีศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 3 ทั้ง 4 ด้าน คือด้านบริหารงานวิชาการ ด้านบริหารงานงบประมาณ ด้านบริหารงานบุคคล และด้านบริหารทั่วไป โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1.1 นำผลการประเมินโครงการและแนวทางการพัฒนาโครงการสถานศึกษาปลอดภัยไปกำหนดนโยบายด้านความปลอดภัยในสถานศึกษา

1.2 นำแนวทางการพัฒนาโครงการสถานศึกษาปลอดภัยมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาโครงการสถานศึกษาปลอดภัยอย่างต่อเนื่อง

1.3 นำผลการประเมินโครงการและแนวทางการพัฒนาโครงการสถานศึกษาปลอดภัยไปสร้างความตระหนักแก่ครูและบุคลากรทางการศึกษา มีการจัดทำแผนภูมิ หรือ สถิติ ด้านความปลอดภัยหรือความไม่ปลอดภัยที่เกิดขึ้นภายในสถานศึกษา รายงานต่อผู้บริหารสถานศึกษาเป็นระยะ พร้อมกันนี้ควรแสดงป้ายประชาสัมพันธ์ด้านสถิติดังกล่าวในที่พบเห็นง่าย เพื่อสร้างความตระหนักแก่ทุกภาคส่วนในสถานศึกษา

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการประเมินโครงการสถานศึกษาปลอดภัยทั้งเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเป็นรายด้าน เช่น ด้านความปลอดภัยด้านอาคารสถานที่ ด้านอุบัติเหตุในการใช้รถใช้ถนน และด้านอาชีวอนามัย

2.2 ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนาการบริหารสถานศึกษาปลอดภัยในด้านการวางแผนป้องกันและการเผชิญเหตุ

เอกสารอ้างอิง

กนกอร อุ่สถานนท์. (2563). การบริหารด้านความปลอดภัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

มัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร. ปริญญาานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา).

มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.

กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข. (2563). คู่มือการปฏิบัติสำหรับสถานศึกษาในการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด

19. นนทบุรี: คิว แอดเวอร์ไทซิ่ง.

กฤษฎา ศรีสุชาติ. (2559). การพัฒนาตัวบ่งชี้และคู่มือโรงเรียนปลอดภัยของสถานศึกษา สังกัด สำนักงานคณะกรรมการ

การศึกษาขั้นพื้นฐาน. ปริญญาานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต (การบริหารจัดการการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏ

มหาสารคาม.

- ชนิษฐา ทาแฝง. (2564). แนวทางการบริหารจัดการศึกษาเพศวิถีศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 3. ปรินญาณินพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์.
- คณะกรรมการพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ. (2562). **มาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ**. สืบค้นเมื่อ 19 ธันวาคม 2564, จาก https://www.dla.go.th/upload/document/type2/2019/3/21360_2_551673939396.pdf.
- ชิษณุชา ขุนจง. (2563). การจัดการความเสี่ยงด้านความปลอดภัยในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา. **สารศาสตร์**. 5(2): 287 – 300.
- เขาว์ อินโย. (2553). **การประเมินโครงการ**. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทัฬหีภา สวัสดิ์ภักดิ์. (2560). การประเมินโครงการสร้างเสริมความปลอดภัยในการเดินทางสำหรับนักเรียน: กรณีศึกษา โรงเรียนนาร่องในจังหวัดขอนแก่น เชียงใหม่ ชลบุรี และสงขลา. **Rajabhat Rambhai Barni Research Journal**. 11(2): 151–160.
- ธาดา รัชกิจ. (2562). การศึกษา (Education) สำคัญอย่างไรกับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์. สืบค้นเมื่อ 12 มีนาคม 2564, จาก <https://th.hrnote.asia/orgdevelopment/190625-education-for-hrd/>.
- ปิยรัตน์ บ่องแสนสี. (2564). รายงานการประเมินโครงการโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. ของโรงเรียนอนุบาลนครสวรรค์. สืบค้นเมื่อ 19 กุมภาพันธ์ 2564, จาก <https://so02.tci-thaijo.org/index.php/edunrujo/article/view/250560/170919>.
- พงศราญ ไกรดำ. (2565). การประเมินโครงการสถานศึกษาปลอดภัย โรงเรียนภูเกิดปัญญานุกูล สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ. ปรินญาณินพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี
- พิชิต ฤทธิ์จรูญ. (2557). **เทคนิคการประเมินโครงการ**. กรุงเทพฯ: บริษัท แฮ้าส์ ออฟ เคอร์มิสท์ จำกัด.
- มูลนิธิศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็ก. (2561). **จัดระบบความปลอดภัยในโรงเรียน เรื่องใหญ่ที่ต้องจริงจัง**. สืบค้นเมื่อ 18 กุมภาพันธ์ 2564, จาก <https://shorturl.at/pstxW>.
- เรวัตร แก้วทองมูล. (2563). การประเมินโครงการสถานศึกษาปลอดภัยของวิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า. **พิษณุโลก: สถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ 3**.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 4. (2564). **แนวทางการดำเนินงานส่งเสริมความปลอดภัยและมาตรการโรงเรียนปลอดภัย (Safety School) เพื่อนำไปสู่ Happy School**. สืบค้นเมื่อ 19 ธันวาคม 2564, จาก <https://www.cmi4.go.th/group/promotion/wp-content/uploads/2021/07/อนุญาตให้เผยแพร่เว็บไซต์กลุ่มส่งเสริม.pdf>.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. (2564). **คู่มือความปลอดภัยในสถานศึกษา**. สืบค้นเมื่อ 17 เมษายน 2564, จาก <https://www.sesasingthong.go.th/?p=11570>.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). **แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 - 2579**. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.
- สุกัญญา พรน้อย. (2562). **เรื่องการพัฒนาตัวบ่งชี้ความปลอดภัยในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน**. ปรินญาณินพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต (วิจัย วัดผล และสถิติการศึกษา). มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สุชีรา ใจหวัง. (2560). การศึกษาการจัดการความปลอดภัยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1. ปรินญาณินพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- อดิศักดิ์ ผลิตผลการพิมพ์. (2564). **การป้องกันอุบัติเหตุในเด็กและอุบัติเหตุที่พบบ่อยในเด็ก**. สืบค้นเมื่อ 14 พฤษภาคม 2564, จาก www.rama.mahidol.ac.th/ped/th/content/ศูนย์วิจัยเพื่อสร้างเสริมความปลอดภัยและป้องกันการบาดเจ็บในเด็ก.
- เอกลักษณ์ พิมพ์รอด. (2564). **แนวทางการบริหารการจัดกิจกรรมเสริมสร้างทักษะชีวิตเพื่อป้องกันนักเรียนจากภัยคุกคามของโรงเรียนในเขตพื้นที่บริการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 2**. ปรินญาณินพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์.
- Deroche, E. F., & Kaiser, J. S. (1980). **Complete guide to administering school services**. New York: Parker.
- Krejcie, Robert V., & Daryle, W. Morgan. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. **Educational and Psychological Measurement**. 30(3): 607-608.

- Likert, Rensis. (1967). "The Method of Constructing and Attitude Scale", Reading in Attitude Theory and Measurement. New York: Wiley & Son.
- Stufflebeam, D. L., & Coryn, C. L. S. (2014). Evaluation: theory, models and applications. (2nd ed.). San Francisco: Jossey-Bass.